

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

W Polsce co 30 min. osoba dowiadyuje się, że ma białaczkę

Tylko 20 proc. chorych na białaczkę bliźniaka genetycznego udaje się znaleźć w rodzinie. W pozostałych konieczne jest znalezienie dawcy niespokrewnionego, którego tkanki wykażą niemal 100-procentową zgodność. Szansa na powodzenie wynosi w najlepszym przypadku 1 do 20 tysięcy, a w najgorszym jeden do kilku milionów. Im więcej osób zarejestrowanych w bazach potencjalnych dawców szpiku, tym większe szanse na znalezienie dawcy dla pacjenta potrzebującego przeszczepienia krwiotwórczych komórek macierzystych.

- Przyjmuje się, że w Polsce co pół godziny ktoś zapada na chorobę nowotworową krwi i szpiku. Są to choroby rzadkie. Według moich kalkulacji około 1,5 tys. osób rocznie wymaga w Polsce transplantacji komórek krwiotwórczych. Obecnie wykonujemy natomiast ok. 700 przeszczepień - mówi agencji informacyjnej Newseria Biznes dr hab. n. med. Grzegorz Basak z Kliniki Hematologii, Onkologii i Chorób Wewnętrznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Przeszczepianie szpiku, który jest głównym narządem krwiotwórczym, zrewolucjonizowało leczenie wielu nowotworów i chorób krwi, szpiku kostnego oraz układu limfatycznego. Wskazaniem do zabiegu są między innymi ostra białaczka szpikowa i limfoblastyczna, zespoły mielodysplastyczne, szpiczak mnogi, chłoniak Hodgkina i chłoniaki nieziarnicze. Według Fundacji DKMS statystycznie co godzinę jedna osoba dowiaduje się, że cierpi na białaczkę. Dotyczy to zarówno dzieci, młodzieży, jak i osób w wieku produkcyjnym. Dla części z nich przeszczepienie szpiku jest jedyną możliwą formą leczenia, jeżeli chemioterapia i standardowe terapie są nieskuteczne.

- Przeszczepienie komórek krwiotwórczych przeprowadza się w szeregu kilkudziesięciu różnych chorób krwi. Ponieważ społeczeństwo się starzeje, coraz więcej osób choruje na zespoły mielodysplastyczne i całą gamę innych chorób nowotworowych. Bardzo często mamy do czynienia z sytuacjami, w których pacjenta nie można skutecznie leczyć za pomocą innej metody. Wtedy właśnie ratunkiem pozostaje przeszczepienie komórek krwiotwórczych - mówi dr hab. n. med. Grzegorz Basak.

Przeszczepienie szpiku od dawcy (tzw. transplantacja allogeniczna) pozwala na zregenerowanie układu krwiotwórczego i odpornościowego pacjenta, u którego jest on uszkodzony wskutek choroby albo chemioterapii. Krwiotwórcze komórki macierzyste pozyskuje się najczęściej (w 80 proc. przypadków) z krwi obwodowej. Zarówno szpik, jak i krew nieustannie się regenerują, dlatego zabieg nie wiąże się dla dawcy z ryzykiem utraty zdrowia. Konieczna jest tylko jednodniowa wizyta w klinice w celu pobrania krwiotwórczych komórek macierzystych.

- Najczęściej komórek macierzystych wcale nie pobiera się ze szpiku, nie wykonuje się nakłucia kości, jak niektórym może się wydawać. Pobiera się je najzwyczajniej z krwi, zakładając wenflony do odpowiednich naczyń. Dawca przyjmuje najpierw szereg zastrzyków do tkanki podskórnej, co wiąże się z niewielkim dyskomfortem. Ma to spowodować, że komórki macierzyste przedostaną się ze szpiku do krwi, a z niej są wychwytywane przez specjalną maszynę. Innymi słowy, dawca jest podłączony do maszyny, przez którą przepływa jego krew. Maszyna odwirowuje komórki macierzyste

do woreczka, a reszta krwi wraca do dawcy. Nie jest mu potrzebna tak duża liczba komórek macierzystych, która szybko się zregeneruje. Natomiast dla pacjenta jest to kluczowe - tłumaczy dr hab. n. med. Grzegorz Basak.

W niewielu przypadkach komórki od dawcy trzeba pobrać ze szpiku, tzn. z talerza kości biodrowej. Taki zabieg wiąże się z 2-3 dniowym pobytem w szpitalu i jest przeprowadzany w znieczuleniu ogólnym, dawcy przysługuje natomiast zwolnienie lekarskie.

- Tradycyjna metoda wymaga znieczulenia ogólnego i sali operacyjnej, ale nie jest to żaden dramatyczny zabieg polegający na rozcinaniu kości. Jest to procedura analogiczna do pobrania szpiku, czyli nakłucie igłą talerza kości biodrowej, konkretnie miednicy, i wysianie strzykawką odpowiedniej ilości szpiku z kości. Nie jest to żadna szeroko zakrojona operacja, a dawca może następnego dnia spokojnie wyjść do domu - wyjaśnia dr hab. n. med. Grzegorz Basak.

W Polsce zarejestrowanych jest ponad 1,2 mln potencjalnych dawców krwiotwórczych komórek macierzystych, co czyni nas trzecim co do wielkości w Europie i szóstym na świecie rejestrem potencjalnych dawców. Aż ponad milion z nich zarejestrowało się w Ośrodku Dawców Szpiku Fundacji DKMS. Mimo to prawdopodobieństwo znalezienia odpowiedniego dawcy wynosi 1 do 20 tys., a w niektórych przypadkach nawet jeden do kilku milionów. Aby przeszczep mógł się odbyć, tkanki chorego i dawcy muszą się wykazać prawie 100-procentową zgodnością (tzw. antygeny zgodności tkankowej HLA są niemal jak linie papilarne i mają kilka miliardów możliwych kombinacji).

Nie więcej niż 20 proc. pacjentów udaje się znaleźć w rodzinie bliźniaka genetycznego, od którego można pobrać komórki. Dla reszty chorych szansą jest znalezienie dawcy niespokrewnionego. Im większa liczba osób zarejestrowanych w bazach potencjalnych dawców szpiku, tym większa szansa na znalezienie właściwego dawcy dla pacjenta, który potrzebuje transplantacji. Może nim zostać każdy zdrowy człowiek pomiędzy 18 a 55 rokiem życia, o ile nie ma ku temu istotnych przeciwwskazań medycznych.

Koordynatorka rekrutacji dawców w Fundacji DKMS, która od prawie dziesięciu lat prowadzi największy w Polsce rejestr dawców szpiku, podkreśla, że ważne jest szerzenie wiedzy, obalanie stereotypów związanych z tą procedurą medyczną oraz zachęcanie Polaków do rejestrowania się w bazie dawców.

- Zachęcanie kolejnych osób do rejestrowania się w bazie powinno polegać przede wszystkim na informowaniu oraz obalaniu mitów dotyczących dawstwa szpiku. Warto zaznaczyć, że wiedza na ten temat z roku na rok jest coraz większa, ale nadal widzimy duże pole do działania. Szerzenie wrażliwości oraz idei dawstwa jest dla nas kwestią priorytetową - zaznacza Sylwia Zakrzewska.

Jak podaje Centrum Organizacyjno-Koordynacyjne ds. Transplantacji „Poltransplant” od 2006 do końca 2015 roku przeprowadzono w Polsce ponad 4 tys. allogenicznych przeszczepów komórek krwiotwórczych w ramach terapii nowotworów krwi i schorzeń szpiku kostnego. Ponad połowa (2457) transplantacji odbyła się dzięki dawcom niespokrewnionym. 60 proc. Polaków, u których w 2015 roku wykonano przeszczepienie komórek krwiotwórczych, otrzymało je od polskiego dawcy. W tym samym roku dokonano 842 transplantacji od polskich dawców dla pacjentów z zagranicy.

Źródło: www.newseria.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/27250.html>

02-07-2026

Nośniki eków po 14 miesiącach na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej

Analizy mają pokazać, jak promieniowanie kosmiczne wpłynęło na nośniki leków.

23-06-2026

Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej

Dostawca szkoleń aptaskil przygotowuje wykwalifikowanych specjalistów.

22-06-2026

Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią

Opracowanie strategii leczenia nowotworów odpornych na terapię.

22-06-2026

Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny

Pojazd powstał z myślą o udziale w zawodach inżyniersko-wyścigowych.

22-06-2026

Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne

W badaniach uczestniczyły polskie ośrodki.

22-06-2026

Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego

Wśród ukraińskich uchodźców.

22-06-2026

Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii

Sfera ta rośnie szybciej niż wiedza o jej wpływie na ludzką seksualność.

22-06-2026

Przyjemnych snów życzy anestezjolog

Wystarczy przestrzegać protokołu znieczulenia.

Informacje dnia: [Nośniki eków po 14 miesiącach na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej](#) [Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią](#) [Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny](#) [Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne](#) [Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego](#) [Nośniki eków po 14 miesiącach na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej](#) [Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią](#) [Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny](#) [Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne](#) [Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego](#)

Partnerzy